

Zinātnes Vēstnesis

Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Zinātnes padomes un Latvijas Zinātnieku savienības laikraksts

6 (527)

ISSN 1407-1479

2017. gada 20. marts

LZA Senātā

A. Vrubļevskis, O. Spāritis un Olimpiskā enciklopēdija
Foto A. Edžiņa

2017. gada 14. marta LZA Senāta sēdes blīvās darba kārtības ietvaros tika piešķirtas LZA Lielās medaļas un apstiprināts LZA goda doktora grāds, ieskicētas zinātnes un sporta sadarbības jomas, gūts priekšstats par LZA un biedrības BIRTI sadarbības līgumu, kā arī uzklusāta atskaite par LZA paveikto iepriekšējā gadā un ziņojums par veicamajiem darbiem LZA normatīvo aktu pilnveidošanā.

Pēc LZA Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas priekšsēdētāja, akadēmiķa Jāņa Spīguļa ziņojuma LZA Senāts vienbalsīgi atbalstīja **LZA Lielās medaļas piešķiršanu** akadēmiķim, habilitētajam datorzinātņu doktoram, profesoram **Jānim Visvaldim Bārdziņam** par fundamentālajiem pētījumiem algoritmu teorijā un datorzinātnes skolas izveidi Latvijā.

Pēc LZA Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļas priekšsēdētāja vietnieka, akadēmiķa Bruno Andersona ziņojuma LZA Senāts vienbalsīgi atbalstīja **LZA Lielās medaļas piešķiršanu** akadēmiķei, habilitētajai ekonomikas doktorei, profesorei **Baibai Rivžai** par ievērojamu devumu Latvijas lauku un reģionu attīstības izpētē.

Pēc LZA Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas priekšsēdētāja, akadēmiķa Pētera Trapenciera ziņojuma LZA Senāts vienbalsīgi atbalstīja **LZA goda doktora grāda medicīnā (Dr.h.c.med.) piešķiršanu** Latvijas Ārstu biedrības prezidentam **Pēterim Apinim**.

Senāta darba kārtībā papildu tika iekļauts jautājums – RTU

rektora Leonida Ribicka priekšlikums par Inženierzinātņu un tehnoloģiju nodaļas izveidi LZA, kas tika pamatots ar zinātnes virziena nozīmes palielināšanos un pieaugošu inženierzinātņu doktoru skaitu (RTU, LU, LLU, RTA). Atbalstu priekšlikumam izteica LU rektors, akadēmiķis Indriķis Muižnieks, atzīmējot, ka ar šo aktu tiktu palielināta LZA ietekme uz vairākiem procesiem un tas būtu pozitīvs signāls, ka globāli nozīmīgs virziens tiek novērtēts arī Latvijā. Izvērsās diskusija un tika nolemts izveidot darba grupu sekojošā sastāvā – L. Ribickis, Tālis Juhna, J. Spīgulis, P. Trapencieris, Andrejs Krasņikovs, I. Muižnieks un Raita Karnite. Senāta pirmajā rudenī sēdē darba grupai jāsniedz atziņums par šo jautājumu.

Senatori noklausījās trīs ziņojumus, kas veltīti sporta un zinātnes esošajai un iespējamai sadarbībai, un diskutēja par veidu kā šo sadarbību padarīt iespējami ciešāku un produktīvāku. Latvijas Olimpiskās komitejas prezidents Aldons Vrubļevskis, uzsverot tēmas "Sports un zinātne" plašo diapazonu, akcentēja, ka zinātnes uzdevums ir veikt pētījumus, kuru rezultāti dod labumu sabiedrībai, un sportistu panākumu veicināšana arī uzskatāma par tādu. Viņš akcentēja tehnisko sporta veidu pārstāvju vēlmi sadarboties ar tehniskajām zinātnēm labāko risinājumu meklējumos inženiertehniskajā (RTU) un materiālu izstrādes un apstrādes (OSI) jomās. Kā starptautiski atzīstamu zinātnes un sporta sadarbības piemēru A. Vrubļevskis minēja Genādija Maričeva sastādīto "Olimpisko enciklopēdiju", kuras pirmie divi sējumi, izdoti angļu valodā, jau atzinīgi novērtēti Starptautiskajā Olimpiskajā komitejā. Šos sējumus kā dāvanu saņēma LZA prezidents Ojārs Spāritis.

Inženieris konstruktors un autobraucējs Andris Dambis iepazīstināja ar savu veikumu, konstruējot OSCar un OSCar eO (elektro automobili) automašīnas un pārbaudot tās pasaulslavenās trasēs. Viņš runāja par novitāti, izaicinājumiem un uzvarām savā darbā. LZA prezidents O. Spāritis raksturoja A. Dambja un viņa komandas veikumu kā avangardisku mašīnbūves lietu, kas varētu būt lielisks tehnoloģiju pārneses un finanšu sekmju ceļš.

Akadēmiķis A. Krasņikovs, komentējot iepriekš dzirdēto, pieminēja divus veidus, kā zinātnieki var palīdzēt sportistiem uzlabot sniegumu: 1) sportistu fiziskās iespējas var uzlabot ar medicīnas un farmakoloģijas palīdzību, kā arī ar biomehānikas līdzekļiem, izskatījot optimālāko veidu, kā izpildīt konkrētu darbību; 2) pilnveidojot sportistiem nepieciešamos tehniskos līdzekļus. Akadēmiķis aicināja sportistus vispirms vērsties pie Latvijas zinātniekiem un tikai tad meklēt atbalstu ārvalstīs, bet senatoriem norādīja, ka šī ir perspektīva sadarbības sfēra, kas būtu jāattīsta.

Turpinājums – 4.lpp.

LZA Lielās medaļas laureāti

LZA īstenais loceklis Jānis Visvaldis Bārdziņš

Akadēmiķis Jānis Visvaldis Bārdziņš ir viens no datorzinātnes celmlaužiem Latvijā. Pateicoties viņa ilggadīgai nesavtīgai darbībai, Latvijas Universitātē (LU) pēdējās desmitgadēs ir izveidojusies spēcīga datorzinātnes skola, kuru atzīst un ciena nozares speciālisti visā pasaulē.

Profesors J. Bārdziņš ir LU Matemātikas un informātikas institūta vadošais pētnieks, ilgus gadus bijis šī institūta direktors. Kopš 1959. gada viņš ir pasniedzējs Fizikas un matemātikas fakultātē, kopš 1995. gada – LU profesors. Viņa vadībā apmācīti tūkstošiem informātikas un datorzinātņu nozares studentu, izstrādātas un aizstāvētas vairāk nekā 20 doktora disertācijas datorzinātnēs. Šie zinātnieki šobrīd ir Latvijas vadošie informācijas tehnoloģijas nozares vadītāji un valsts informācijas sabiedrības aktīvi veidotāji.

Neskatoties uz cienājamo vecumu (šī gada janvārī atzīmējām akadēmiķa 80. jubileju), Jānis Bārdziņš joprojām aktīvi darbojas gan zinātnē, gan jaunās paaudzes izglītošanā, lasot lekcijas LU Datorikas fakultātē un vadot bakalaura, maģistra un promocijas darbus. Viņš ir uzskatāms par Latvijas vadošo speciālistu algoritmu teorijā, pēdējā laikā īpašu ieguldījumu devis datorizētās semantikas jomā, tai skaitā sekmīgi vadot valsts pētījumu programmas SOPHIS 2. projektu.

J. Bārdziņa aktīvais zinātniskais darbs ir ievērojami paaugstinājis matemātikas un datorzinātņu prestižu dabas un inženierzinātņu vidū, sekmējot Latvijas zinātnes atpazīstamību pasaulē.

LZA īstenā locekle Baiba Rivža

Akadēmiķe Baiba Rivža ir devusi ievērojamu ieguldījumu sociālo zinātņu atziņu pārnesē, sekmējot Latvijas reģionu attīstību un uzņēmējdarbību laukos, kā arī Latvijas zinātnes telpas pārveidē atbilstoši pasaules tendencēm.

Profesore Baiba Rivža ir vienmēr pratusi savienot intensīvu akadēmisko darbu Latvijas Lauksaimniecības universitātē ar sabiedrisko aktivitāti, tai skaitā Latvijas Zinātņu akadēmijā (LZA). Lai minam dažus no pienākumiem: Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas prezidente, Latvijas augstskolu profesoru asociācijas priekšsēdētāja, Eiropas Akadēmijas Zinātnes konsultatīvās padomes locekle, Eiropas Lauksaimniecības pārtikas un dabas zinātņu apvienības (UEAA) vadības komitejas locekle, LZA Lauksaimniecības un Meža zinātņu nodaļas priekšsēdētāja. Ļoti svarīga ir zinātnieku iesaistīšanās sabiedrības procesos. Te atzīmēšanas vērts ir akadēmiķes darbības laiks izglītības un zinātnes ministres amatā, kura ietvaros bija jūtams atbalsts zinātniski pētnieciskā darba veicējiem.

Akadēmiķes B. Rivžas redzeslokā ir tādas tautsaimniecību un sabiedrību ietekmējošas jomas kā strukturālās pārmaiņas apstrādes un pārstrādes rūpniecībā, un to ietekme uz ekonomikas izaugsmi, darbības atbilstības pārvaldības sistēmu pielietojumi, nacionālās inovācijas sistēmas pilnveidošana, loģistikas sistēmu attīstība agrārā sfērā, bioloģiskās lauksaimniecības konkurētspēja, pilsētu sistēma Latvijā un tās attīstības perspektīvas, saimniekošanas dažādošanas iespējas dažādu plānošanas reģionu saimniecībās, aprites ekonomikas principi, augstākās izglītības loma reģionos un daudzas citas.

Baltijas un Ziemeļvalstu sadarbības ietvaros Baiba Rivža vairāk nekā divdesmit gadus veltījusi mazās uzņēmējdarbības attīstībai laukos, traucējošo faktoru un to novēršanas izpētei. Tiek pētīta lauku vide, kas izsenis bijusi Latvijas ekonomikas balsts.

Pēdējos sešos gados vien Baiba Rivža ir bijusi 79 publikāciju, trīs monogrāfiju, 93 ziņojumu autore vai līdzautore. Jāatzīmē arī Baibas Rivžas aktīvā pedagoģiskā darbība, kas vainagojusies ar 16 aizstāvētu promocijas darbu vadīšanu.

Līdzās aktīvajai darbībai Latvijā akadēmiķe B. Rivža ir plaši atpazīstama starptautiskajā zinātniskajā telpā, ko apliecina septiņu starptautisku projektu vadīšana. B. Rivžas starptautiskā aktivitāte ir novērtēta, viņa ir daudzu ārzemju akadēmiju – Zviedrijas Karaliskās Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas, Krievijas Zinātņu akadēmijas, Georgofili akadēmijas (Itālija) un Lietuvas Zinātņu akadēmijas – locekle.

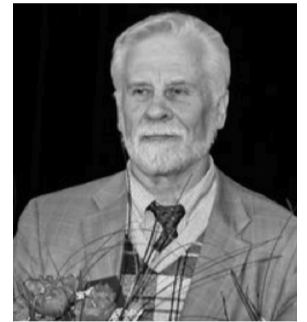

Foto T. Grinbergs, LU

VPP Letonika pētnieku pārskata konference – 24. martā

LETONIKA

Latvijas Zinātņu akadēmija un Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka aicina uz Valsts pētījumu programmas "Letonika" pētnieku pārskata konferenci "**Par akadēmisko rakstu krājuma "Latvija un latvieši" tapšanu: no koncepcijas līdz tās īstenošanai**", kas notiks 2017. gada 24. martā, plkst. 14.00 LU Akadēmiskās bibliotēkas telpās (Rīgā, Rūpniecības ielā 10).

Konferences darba kārtībā – VPP Letonika vadītāja, LZA prezidenta Ojāra Spāriša un LU AB direktores Ventas Koceres uzrunas, akadēmisko rakstu krājuma "Latvija un latvieši" redakcijas padomes locekļu, akadēmiķu Jāņa Stradiņa, Gunta Zemīša un Tālava Jundža ziņojumi, kā arī akadēmiķa J. Stradiņa biobiblio-

grāfijas atvēršanas svētki.

Konferences mērķis ir sniegt pārskatu par jaunā akadēmisko rakstu krājuma "Latvija un latvieši" tapšanu, apspriest uzdevumus šī darba pabeigšanai, kā arī šajā kontekstā izvērtēt Letonikas pētījumu stāvokli.

Akadēmisko rakstu krājums "Latvija un latvieši" stāsta par Latviju un latviešiem mūsdienu pasaulē, tās kultūru un vēsturi. Krājumā iekļauti 44 akadēmiski raksti, kurus sagatavojuši 49 autori – atzīti speciālisti attiecīgajās jomās. Krājums iznāks 2018. gadā divos sējumos atsevišķi latviešu, angļu un krievu valodā.

Sarmītes Caunes izstādes "Pieturas!" atklāšana LZA

2017. gada 14. martā LZA Prezidija foajē notika mākslinieces Sarmītes Caunes izstādes "Pieturas!" atklāšana. Uzrunā klātesošajiem, raksturojot sevi kā sajūtu gleznotāju, māksliniece atzina, ka izstādei izvēlējusies darbus, kas saistās ar nozīmīgām viņas dzīves pieturām – vietām Venēcijā, Parīzē, Portugālē, Marokā un Latvijā, kur vēlas atgriezties. Izstāde būs apskatāma vēl arī aprīlī.

Māksliniece Sarmīte Caune izstādes atklāšanā

Foto A. Edžiņa

Latvijas Zinātņu akadēmijas Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas rīkotā ekspertu konsilija „Augstākās izglītības iestāžu apvienošana – ieguvumi un riski” slēdziens

Nobeigums. Sākums iepriekšējā numurā

Vai augstākās izglītības institūciju apvienošanai ir ierobežojumi?

Katrs augstākās izglītības iestāžu apvienošanās gadījumā ir jāvērtē individuāli.

Aldis Baumanis rosināja, ka pārvaldes izmaksu ekonomijas nolūkā, arī nišu augstskolas, piemēram, mākslas augstskolas var apvienoties. Maija Kūle paplašināja un pārveidoja šo ieteikumu, sakot, ka abām augstskolām, kā atsevišķi esošām, mācību saturu derētu papildināt ar papildspēkiem radošās ekonomikas attīstībā un radošajās tehnoloģijās, nevis baidīt studentus un pasniedzējus ar iespējamām reformām un saukt tos ielās protestēt pret augstskolu likvidāciju. Rūta Muktupāvela piebilda, ka mākslas augstskolas jau pašlaik cieši sadarbojas gan studiju, gan infrastruktūras attīstības, gan arī zinātniskajā jomā.

Andris Kangro norādīja, ka apvienošanās kavē pārāk liela augstskolu autonomija. Autonomijas un administratīva regulējuma vienlaicīgums rada šoku un pretestību.

Tatjana Koķe norādīja, ka iespējams, augstskolu uzdevums, piemēram, RPIVA pievienošanas (likvidācijas) gadījumā, nav izprasts. Universitātem būtu jāgatavo speciālisti pedagoģijas zinātnē (kas mūsdienās strauji attīstās) nevis skolotājus darbam skolā. Šo uzdevumu var veikt praktiskas ievirzes augstākās izglītības iestāde, kas īsteno speciālas skolotāju darbam paredzētas studiju programmas, balstītas priekšmetu didaktikas zinātnes atziņās. Iekļaujot RPIVA Latvijas Universitātē, nebūs ieguvumu ne vienai, ne otrai pusei.

Māris Pūķis šaubījās, vai augstskolu apvienošanai ir izvēlēts pareizais laiks. Pašlaik ir nobriedis un īstenojas vērtību pārvērtēšanas laiks, sabiedrība ir satraukta un nelabprāt pieņem neizprastas pārmaiņas.

Vai augstākās izglītības kvalitātes un attīstības nosacījumi ir apvienošanās, vai citi faktori?

Maija Kūle uzsvēra, ka arī tagad Latvijas augstākās izglītības attīstībā ir redzams progress. Latvijā augstākās izglītības iestāžu apvienošanās pati par sevi augstākās izglītības problēmas neatrisinās. Augstākās izglītības attīstību Latvijā kavē vairāki no tās neatkarīgi apstākļi.

Vairāki eksperti komentēja piemēru par Aalto universitātes izveidošanu (Maija Kūle, Andris Teikmanis, Mārtiņš Zemītis). Daži uzskatīja, ka tas ir veiksmīgs augstskolu apvienošanas piemērs, citi tam nepiekrīta. Viņi minēja, ka šis process tika rūpīgi plānots, bija labprātīgs, balstīts aprēķinos, rūpīgi izvērtēti citi ieguvumi. Process norisinājās ļoti pakāpeniski un bija bagātīgi finansēts. Jaunās augstskolas darbībai pēc apvienošanās bija izveidots plāns septiņu gadu periodam. Un tomēr, plānotais rezultāts nav sasniegts, tieši otrādi – astoņus gadus pēc apvienošanas ir jāsecina, ka visas apvienotās iestādes joprojām dzīvo savu dzīvi, sinerģijas efekts nav sasniegts, bet ir zaudētas atsevišķo iestāžu iepriekšējās priekšrocības un ieguvumi.

Kādi ir nosacījumi, lai apvienošanās būtu veiksmīga?

Anna Saltikova teica, ka privātajā sektorā apvienošanās ir parasta parādība un tā vienmēr dod ieguvumu, augstvērtīgāku produktu.

Eksperti, kas labāk pārzināja valsts augstākās izglītības sistēmu, bija piesardzīgi arī satrauktāki. Atšķirībā no privātā sektora, kur lēmumus pamato tirgus situācija un ekonomiskais izdevīgums, valsts izglītības sistēmā lēmumus mēdz pieņemt administratīvi, bez pamatojuma vai nepilnīgi izskaidrota pamatojuma, turklāt nereti lēmumu pieņemšanu valsts finanšu iespējas ietekmē vairāk nekā mērķtiecība.

Tāpēc skaidra izpratne par augstākās izglītības un veikto pārveidojumu mērķiem, stratēģiju un metodi ir veiksmīgas apvienošanās nosacījums.

Veicot administratīvas reformas, katrs augstākās izglītības iestāžu apvienošanās gadījums ir jāvērtē individuāli.

Anita Petere pievērsa uzmanību, ka apvienojot, pievienojot vai likvidējot, pirmkārt ir jāvadās pēc augstskolā sniegto studiju virziena (specializācijas) nepieciešamības speciālistu sagatavošanai, programmu kvalitātes un absolventu iekļaušanās darba tirgū. Pirms lēmuma pieņemšanas par augstskolu pārveidošanu, rūpīgi jāiepazīstas ar likvidējamās augstskolas studiju programmām, un jāapsver vajadzību un iespējas iekļaut tās apvienotajā institūcijā, nezaudējot iekoptus un sabiedrībai nepieciešamus studiju virzienus.

Baiba Rivža norādīja, ka Augstākās izglītības attīstības koncepcija paredz, ka, ja konstatēta studiju virzienu vai programmu dublēšana, ir jālikvidē dārgākā. Atkāpe no šī principa būtu pieļaujama, ja dārgākais studiju virziens vai programma nodrošina labāku izglītības kvalitāti.

Reformas ir ļoti jāpamato (Baiba Rivža), pat ja ar to palīdzību ir vēlama ietaupīt līdzekļus (Gita Rēvalde). Piemēram, zinātniskie institūti – izveidoja savas stratēģijas, pamatoja, ko vēlas. Modeļi ir dažādi. Ir jāapsver, vai likvidācija ir pamatota. Lēmumi ir jāpamato ar analītiskiem datiem, kas iegūti arī procesā iesaistītajās iestādēs.

Atsaucoties uz Somijas Aalto universitātes piemēru, eksperti norādīja, ka svarīgs apvienošanās nosacījums ir pietiekošs finansējums, un tas nav mazs (T. Koķe, A. Teikmanis, RPIVAS ekspertes, B. Rivža).

Svarīga ir arī procedūra – ir jāļauj augstskolām līdzdarboties (Baiba Rivža). Lai netiktu pārkāpts tiesiskās palāpības princips, ir jābūt skaidri definētiem augstskolu likvidācijas kritērijiem, lai nav tā, ka augstskolas tiek akreditētas saskaņā ar vieniem principiem, bet likvidētas pēc citiem. (Rūta Muktupāvela). Konsolidācijas iniciatīvai ir jānāk no institūcijām. Gita Rēvalde norādīja, ka jebkuru reformu veikšanai nepieciešams plāns, kā arī jānovērtē finansiālā ietekme, piemēram, likvidācijas gadījumā

studentiem ir jāizmaksā studiju līgumā noteiktās garantijas. Nevajadzētu pieļaut, ka reforma tiek iniciēta, lai ierobežotu konkurenci.

Tatjana Koķe teica, ka neatkarīgi no tā, vai augstskolas apvieno vai neapvieno, tās ir slazdā. Gadu garumā no tām gaida labus speciālistus, turklāt darba devēji pieprasa starprozaru speciālistus. No otras puses, spēkā ir normatīvie akti un likumi, kas bremzē augstskolu attīstību. Piemēram, Augstskolu likuma 55. panta 1. daļa nosaka, ka studiju programma ietver viena akadēmiskā grāda vai profesionālās kvalifikācijas iegūšanai nepieciešamās prasības. Savukārt 1997. gadā 55. panta 2. daļā ieviesta norma par 250 pilna laika studējošajiem akadēmiskā studiju programmā arvien ir spēkā, lai gan studentu skaits ir sarucis vairākkārt. Risinājums – elastība kvalifikāciju piešķiršanā saskaņā ar darba tirgus prasībām.

Lai augstskolu apvienošanās patiešām dotu labumu, ir jārada vide. Viens no tās aspektiem ir programmu kvalitātes kontrole. 2015. gadā pieņemti licencēšanas noteikumi, kuros nav ne vārda par kvalitātes prasībām. Kamēr licencēšanas noteikumi nebūs sakārtoti, augstskolu augstākās izglītības kvalitāti neizdosies sasniegt.

Maija Kūle un Rūta Muktupāvela atzīmēja, ka IZM politiku un lēmēj institūcijām tuvu stāvošu „ekspertu” paustā negatīvā vai nievājošā attieksme augstāko izglītību vispār un pret atsevišķām augstākās izglītības institūcijām nav pamatota. Augstākās izglītības problēmas, kas šīs attieksmes veicinātas „vārās” interneta portālos, atbaida studentus.

Mūsdienās arī izglītībai iesaka biznesa pieeju – augstāko izglītību sauc par pakalpojumu, ko students vai valsts pērk no augstskolas. Valsti nav prioritāras stratēģijas – ne augstākajā izglītībā, ne zinātnē, ne darba tirgū. Somijas Aalto universitātes pieredze liecina, ka, lai apvienošanās būtu veiksmīga, ir nepieciešams stratēģisks mērķis un finansējums. Latvijā ir izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam (pieņemtas 22.05.2014.), bet šajā dokumentā par augstskolu apvienošanu nekas nav minēts.

Sekmīgas reorganizācijas nosacījums ir laba saziņa starp iesaistītajām pusēm pēc principa – visi visu zina un saprot (Andris Teikmanis, Gita Rēvalde, Baiba Rivža). Savstarpējās sarunās ir jāpanāk kompromiss. Pretstāvēšana vai kādas iesaistītās puses noniecināšana reformas neveicina. Turklāt diskusijai ir jābūt daudz agrāk, un tikai pēc kompromisa panākšanas var pieņemt lēmumu (Gita Rēvalde). Rūta Muktupāvela atzīmēja, ka IZM saziņa ar augstskolām publiskajā telpā ir negatīva un augstskolām nepatīkama. Tā norāda uz IZM tieksmi distancēties no augstākās izglītības problēmām, vainu par nepilnībām uzvelot vienīgi uz augstskolu pleciem.

Gita Rēvalde teica, ka apvienošanās process nekad nav gluds, pat ja mērķis ir skaidrs, bet vēl nav iegūta pārliecība par apvienošanās nepieciešamību.

Konsilija mērķis nebija izskatīt aktuālo RPIVA reorganizācijas gadījumu, tomēr eksperti vairākkārt to pieminēja – gan kā piemēru, gan aktualitāti. RPIVA pārstašes skaidroja, ka augstskolas vadība un darbinieki nav pret augstākās izglītības sakārtošanu, plānotu, izsvērtu reorganizāciju, vai tā būtu apvienošana, kādas alianses veidošana vai cits modelis, bet ir pret akadēmijas likvidāciju, jo tāda veidā tiek iznīcināta ilgus gadus koptā akadēmijas specializācija – pirmsskolas un sākumskolas skolotāju sagatavošana, jo īpaši laikā, kad tiek veidots jauns, kompetencēs balstīts izglītības saturs, kad jāizglīto skolotāji par šī satura būtību, īstenošanu darbā ar bērniem un jāstrādā pie dažādu mācību materiālu izstrādes. Turklāt tam visam jābūt jau 2018. gadā. Akadēmijā ir koncentrēts lielākais pirmsskolas un sākumskolas nozares speciālistu skaits – zinātnieki, praktiķi, mācību grāmatu autori, turklāt vairāk nekā 70% ir ar zinātnisko grādu pedagoģijā. Likvidācijas rezultātā tas viss tiktu izjaukts un izklīdēts, paletu laiks, kamēr kaut kas izveidosies no jauna, turklāt tam jābūt kvalitatīvākam, citādi reformām nav jēgas. Nebūtu labi atkārtot Policijas akadēmijas likvidācijas rezultātus, ko izjūtām šodien.

Kādu apvienošanai alternatīvu politiku var izmantot mērķa sasniegšanai?

Eksperti apsprieda, vai institūciju apvienošana ir vienīgais veids augstākās izglītības kvalitātes celšanai.

AIP priekšsēdis Jānis Vētra retoriski jautāja – ko tad piedāvā tie, kas pastāv un augstākās izglītības iestāžu apvienošanu kā līdzekli augstākās izglītības kvalitātes uzlabošanai? Augstākās izglītības padome ir izstrādājusi savu attīstības koncepciju, kuras pamatpiemērs ir, ka Latvijas augstākās izglītības sistēmā veido specializētu augstskolu tīklu. Efektīva specializēta augstskola, liela vai maza, ir pievilcīga izglītības iestāde, tā var konkurēt arī ārējā augstākās izglītības tirgū. Arī specializētu augstskolu tīklā ir iespējama resursu koncentrācija (konkrētam mērķim/studiju virzienam) un efektīva izmantošana, turklāt finansējumu iespējams precīzāk sadalīt atbilstoši valsts attīstības stratēģiskajiem mērķiem, jo tiek finansēti darbības virzieni, nevis institūcijas vispār (Raitas Karnītes papildinājums). Sociālo zinātņu studiju virzienam (programmām) ir jābūt visās augstskolās, neatkarīgi no to specializācijas.

Bažām par nepietiekošu studentu skaitu nav pamata. Studentu skaits Latvijas Universitātē normalizējās, un arī citas augstākās izglītības iestādes nav tukšas. Ārvalstu studentu piesaistes resursus ne tuvu nav izsmelts.

Sistēmas stabilizācijai pēc iespējas ātrāk ir jāpanāk, ka augstāko izglītību finansē valsts no budžeta līdzekļiem (tas ir Latvijas Studentu apvienības virsmērķis – Maira Belova, piekrit arī Maija Kūle). Lai novērstu studiju virzienu un programmu pārklāšanos vairākās valsts augstskolās, ir jāuzlabo sistēmas koordinācija, izveidojot atsevišķu Augstākās izglītības un zinātnes ministriju (atbalstīja arī A. Kangro, M. Pūķis).

Lai uzlabotu finansēšanu, ir jāpanāk, ka visas ministrijas piedalās augstākās izglītības un zinātnes finansēšanā. Ja finansēšana ir tikai vienas ministrijas atbildība – naudas ir par maz.

Vairāki eksperti (A. Kangro, T. Volkova) norādīja uz programmu sadrumstalotību – šādos apstākļos kvalitāte ir ar grūtībām noturama. Agrita Kiopa paskaidroja, ka programmu izveide ir augstskolu ziņā, augstākā līmenī apstiprina tikai izglītības virzienus. Izglītības virzienu un programmu izveide ir un būs dinamisks process, jo mainās vajadzības.

Arī Andris Teikmanis uzskatīja, ka pārmerīgi liels studiju programmu skaits ir mīts. 2006. gada likums rosināja atteikties no daļuma akadēmiskās un profesionālās studiju programmās.

Latvijā ir ieviesta trīskārša akreditācija – akreditē augstskolas, studiju virzienus (galvenā akreditācija) un studiju programmas. Kvalitātes kontroles sistēma ir laba, bet kvalitātes kontroles izpildījums – nepilnīgs.

Anda Laķe pievērsa uzmanību plašākam skatījumam uz augstākās izglītības reformu. Latvijā darbojas Eiropas telpā un pilnībā nododas ES prasību un ieteikumu izpildei, kamēr nacionālās lietas paliek neatrisinātas. Darba tirgus prasa zemas kvalifikācijas darbiniekus un ražo zemas pievienotās vērtības preces. Izglītības sistēmai ir jāveido darba tirgus.

Viņa norādīja, ka pašiem jāveido savas augstākās izglītības tēls kopumā un savas izglītības iestādes tēls, jābeidz saukt Latvijas izglītības sistēmu par sliktu un jāspēj tās kvalitāti ne tikai izveidot un noturēt augstu, bet arī pasniegt kā augstu. Ja iestāde ir nodibināta, ir jāuzņemas atbildība par saviem risinājumiem, pašiem jāveido vide un tirgus.

Konsilija slēdziens

Augstākās izglītības iestāžu apvienošana ir augstākās izglītības reformu sastāvdaļa, tomēr apvienošana nav tas pats, kas reforma. Augstskolu reforma ir kvalitatīvs augstākās izglītības sistēmas uzlabojums, bet augstskolu apvienošana – augstākās izglītības struktūras izmaiņa, kas var nebūt saistīta ar augstākās izglītības kvalitātes uzlabojumu un var nedot gaidītos rezultātus izglītības kvalitātes uzlabošanā.

Augstākās izglītības iestāžu apvienošanas mērķis

Augstākās izglītības strukturālām reformām ir jāseko trīs augstākās izglītības sistēmas attīstības mērķiem – pieejamība, kvalitāte, un izmaksu efektivitāte.

IZM formulētais mērķis – augstākās izglītības kvalitātes celšana.

Diskusijā izskanējušie papildus mērķi:

- augstākās izglītības sistēmas sakārtošana;
- pētniecības un studiju kritiskās masas sasniegšana (studentu skaits samazinās, augstskolu skaits paliek nemainīgs);
- Eiropas Komisijas ieteikumu izpilde (2012. gadā un 2015. gadā – mazināt augstākās izglītības fragmentāciju;
- OECD ekspertu ieteikumu izpilde.

Vai augstskolu skaits norāda uz nepieciešamību apvienot augstākās izglītības iestādes?

Latvijā ir 17 valsts augstskolas un ar tām saistītas koledžas, liels kopējais augstskolu skaits ir tāpēc, ka kopš 1990. gada darbojas arī privātas augstākās izglītības institūcijas.

Augstākās izglītības sistēmas administratīvie pārveidojumi var skart tikai valsts augstskolas, tāpēc nevar manipulēt ar kopējo institūciju skaitu.

Esošais valsts augstākās izglītības iestāžu skaits nav ne daudz, ne maz, un iestāžu skaits nav pamatojums strukturāliem pārveidojumiem.

Apvienošanas metode

Gan ieguvumi no izglītības iestāžu apvienošanas, gan iespējami riski ir atkarīgi no apvienošanas metodes – vai tā ir:

- brīvprātīga vai administratīva (piespiedu kārtā);
- vienas augstskolas pievienošana otrai;
- vienas augstskolas likvidācija un „derīgo” resursu pārceļšana uz otru;
- divu neatkarīgu augstskolu apvienošana un jaunās augstskolas izveidošana.

Vēlamais modelis ir brīvprātīga, visu iesaistīto pušu atbalstīta apvienošana, izveidojot jaunu augstskolu, vai vienas augstskolas pievienošana otrai. Likvidācija ir visnevēlamākais modelis, jo rada nozīmīgus kvalitatīvus zaudējumus.

Ieguvums no augstākās izglītības iestāžu apvienošanas

Galvenie ieguvumi no augstākās izglītības iestāžu apvienošanas:

- finansiāls – nepieciešamais resursu apjoms uz vienu studējošo pret augstskolu lielumu ir hiperboliskā proporcijā – jo mazāks studējošo skaits, jo augstākas izmaksas uz vienu studējošo;
- pārvaldes – uz pārvaldes apvienošanas rēķina var piesaistīt labākus pārvaldes darbiniekus un viņiem labāk maksāt;
- akadēmiskais personāls – lielāka izlase, lai attīstītu zinātnisko domu, vajag pietiekošu zinātnieku kopumu;
- lielākas investīcijas katrā augstskolā;
- konsolidācija sekmē internacionalizāciju;
- ES Struktūrfundonu finansējumu labāk koncentrēt lielākās institūcijās.

Riski

Augstāko izglītības iestāžu apvienošana var radīt riskus:

- tirgus – apvienojot iestādes, kas parasti ir saistītas ar stratēģiju pielīdzināšanu un pilnīgu vai daļēju vadības maiņu, var zaudēt ierasto tirgu un jāpieliek pūles tā atjaunošanai vai jauna tirgus un tēla radīšanai;
- finanšu risks – ja apvienošanās process sadārdzinās un nav ieguvumu, turklāt jāreķina ne tikai finanšu ieguvumi, bet arī papildus izmaksas (piemēram, atlaišanas pabalsti personālam);

Turpinājums – 3.lpp.

Baiba Rivža, VPP EKOSOC–LV vadītāja, LZA akadēmiķe

Ekonomikas vingruma pamatā daudzveidība

Reģionālo forumu ciklā "Viedā ekonomika: zinātne, tehnoloģijas un inovācijas", kas notiek Valsts pētījumu programmas (VPP) EKOSOC–LV ietvaros pēc LZA iniciatīvas un ciešā sadarbībā ar Latvijas Pašvaldību savienību (LPS) un vietējām iestādēm, norisinājušies jau divi pasākumi – pirmais reģionālais forums pērnā gada 15. novembrī notika Zemgalē Latvijas Lauksaimniecības universitātē Jelgavā, otrs – 16. februārī Vidzemes Augstskolā (ViA) Valmierā. Trešais gaidāms 12. aprīlī Latgalē Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā, bet ceturtais – maijā Kurzemē Ventspils Augstskolā. VPP jau ir veikta dažādu sociālekonomisko procesu, reģionu izpēte, šobrīd esam attīstības scenāriju un ieteikumu izstrādes posmā, tāpēc noliedzami lietderīga ir domapmaiņa reģionos. Tai pieskaros šajā rakstā, balstoties Vidzemes forumā gūtajās atziņās. Forumā arī izskanēja pārliecība, ka ekonomikas vingruma, kas jau nostiprinājies par terminu (*Economy Fitness*), pamatā ir saimnieciskā daudzveidība, kas attiecināma gan uz izglītības pakalpojumiem, kuri jāveido saistībā ar izmaiņām ekonomikā, gan uz ražošanas jomām un dažāda lieluma uzņēmumu līdzaspastāvēšanu, gan uz zinātni, tehnoloģijām un inovācijām. Vidzemē šāda daudzveidība ir novērojama. Atzīmējams fakts, ka ViA piedalās EKOSOC–LV ar trešo lielāko pētnieku skaitu, atpaliekot vien no Latvijas Universitātes un Rigas Tehniskās universitātes.

Lai palielinās pelnītāju loks

Kāpēc tik svarīgi ir tieši EKOSOC–LV un forumu cikla nosaukumā minētie atslēgvārdi, Vidzemes forumā ievaduzrunā pamatoja LZA prezidents Ojārs Spārītis, skardams Latvijā nelāgi izveidojušos naudas pelnītājus un dalīšanas proporciju – 30:70 (dažkārt pat vairāk), bet vajadzētu būt otrādi. Tāpēc arī LZA, piešķirot "Gada balvu zinātnē 2016", izcēla tos, kuri ir vistuvāk ražošanai, peļņas gūšanai.

Valmieras pašvaldības domes priekšsēdētājs Jānis Baiks par pilsētas galveno mērķi minēja sabalansētu attīstību ar ietekmi visā reģionā, veidojot stabili uzņēmējdarbību. Bet šis ietekmes aspekts izpaužas arī tādējādi, ka Valmiera nodrošina darbvietas daudz apkārtnējo novadu iedzīvotājiem, taču ar nodokļiem viņi bagātina savu dzīvesvietu teritoriju kases un neapildina budžeta ienākumu pilsētai, kurā strādā. Pēc J. Baika domām, šāda nodokļu sistēmas administrēšana neveicina jaunu darbvietu radīšanu, bet tikai balsta vēlmi deklarēt aizvien jaunus iedzīvotājus, vilinot tos ar zaļu vidi un tīriem ūdeņiem.

Foruma ieguvums ir abpusējs – projekta izpildītāji izskanējušo viedokļu un aktualizēto problēmu veidā gūst atgriezenisko saiti, bet reģionu pārstāvji savas teritorijas attīstības kontekstā tiek iepazīstināti ar VPP EKOSOC–LV rezultātiem, kas 10 projektos ir vērsti uz sociālekonomisko izpēti un savstarpēji saistīto telpas, sabiedrības un ekonomikas attīstību. ViA tiek vadīti trīs projekti. Kopā ar profesoriem Agitu Liviņu un Felicianu Rajevsku projektu vadībā iesaistījušies arī profesore Sarmīte Rozentāle, ar kuru kopā strādājam tieši reģionālajai attīstībai veltītajā projektā. Tajā Vidzeme ir izpētīta arī no zināšanu ekonomikas

viedokļa.

Reģiona gatavība zināšanu ekonomikā

Eiropā telpas izpēte ir būtiski sekojoši pamatrādītāji (tie kā vadlīnijas izmantoti arī VPP darbā): cik lielā mērā attiecīgais reģions ir gatavs zināšanu ekonomikā; kā tas ietilpst zināšanu ekonomikas segmentā; kādi ir panākumi un vai laika gaitā notiek attīstība. Laikā no 2009. līdz 2015. gadam Vidzemes tautsaimniecībā pieaudzis apstrādājošās rūpniecības un lauksaimniecības īpatsvars, uz zināšanām balstītie augstās tehnoloģijas un vidēji augstās tehnoloģijas uzņēmumi un zināšanās balstītie pakalpojumi veido trešo daļu, ko var uzskatīt par labu sasniegumu. Valmieras pilsētā modernie zināšanu ekonomikas segmenta uzņēmumi pieauguši no 22 līdz 35%.

Saskaņā ar Eiropas klasifikāciju par augsti tehnoloģisku un vidēji augsti tehnoloģisku uzskatāma ražošana, kuras veikšanai nepieciešami ieguldījumi pētniecībā. Kā šādu uzņēmumu piemēri minamas farmaceitisko pamatvielu, elektronisko komponentu, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu, elektrisko iekārtu, iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražotnes. Vidzemē kopumā ir 43 šādi uzņēmumi, Valmierā – 8. Taču apgrozījums uz vienu cilvēku Valmierā ir lielāks, tāpat arī peļņas rādītāji pilsētā pārsniedz novadus, kas apliecina – pilsētā uzņēmumi ir prāvāki un ar lielāku nodarbinātību. Augsti tehnoloģisko un vidēji augsti tehnoloģisko uzņēmumu ziņā attīstītākie ir Burtnieku, Amatas, Kocēnu un Valkas novadi, kuri var lepoties ar daudziem veiksmes stāstiem. Piemēram, Kocēnu novadā SIA "FILLE 2000" – pārējo neorganisko ķīmisko pamatvielu un kokogļu ražošana – ir lielākais šādas produkcijas eksportētājs Baltijā, nesēn izveidota arī asfaltbetona rūpnīca.

Manuprāt, Latvijā ļoti svarīgi ir atspoguļot veiksmes stāstus un labo praksi, jo cilvēkiem nereti trūkst pašpārliecības par padarīto, kā arī popularizēti panākumi dod informāciju citiem un kļiedē mītu "mums nekā nav". Forumos šie akcenti izskan.

Saskaņā ar Eiropas klasifikāciju zināšanās balstīto pakalpojumu kategorijā ietilpst tie pakalpojumi, kurus var sniegt augsti kvalificēti personāls. Kā šīs jomas piemēri minami grāmatu un periodikas izdošana, datorprogrammēšana, datu apstrāde, interneta portālu darbība, juridiskie, medicīniskie un veterinārie pakalpojumi, pētījumu veikšana, arhitektūras un projektēšanas pakalpojumi, kā arī izglītība. Zināšanu ietilpīgo nozaru uzņēmumu skaita ziņā Vidzemē dominē juridiskie pakalpojumi, un veselības aizsardzība, kas, pretēji juridiskajiem pakalpojumiem, ir pirmajā vietā arī nodarbinātību skaita ziņā. Visienesīgākās ir finanšu un reklāmas pakalpojumu jomas, kā arī pētījumu un eksperimentālo izstrāžu veikšana. Zināšanās balstīto pakalpojumu sniedzēju skaita ziņā Vidzemē dominē Valmiera – ar 303 zināšanu ietilpīgo nozaru uzņēmumiem, pēc tam seko Ielākie – Cēsu, Madonas, Gulbenes – novadi ar 153, 124 un 61 uzņēmumu. Pakalpojumu jomā arī ir daudz veiksmes stāstu. Tā ir laba tendence, ka novados ir dažādu, ne tikai tradicionālo, jomu uzņēmumi.

Kā savā prezentācijā uzsvēra Sarmīte Rozentāle, kopā ar IT attīstību mainās arī tautsaimniecības struktūra – mazie uzņēmumi konkurē ar lielajiem, nākotnes tendence ir daudzveidība un nevis tradicionāla specializācija. Jo, kā rāda valsts ekonomisko datu analīze, labklājības un konkurētspējīgākās ekonomikas parasti ir ar lielāko produktu un pakalpojumu daudzveidību. Savukārt ekonomikas ar nelielu daudzveidību tiecas specializēties uz tiem produktiem un pakalpojumiem, kurus piedāvā arī citi, un ir grūtāk konkurēt vai vispār neiespējami izturēt konkurenci. Darba tirgū aizvien nepieciešamākas kļūst personības prasmes, tādas kā kritiskā domāšana, lēmumu pieņemšana, uz ko jāorientējas arī izglītības institūcijām savās programmās.

Būs attīstības modelis visai valstij

Lēmumu pieņemšanā un modelēšanā, tai skaitā reģionālās attīstības plānošanā, ir mūsdienīgi izmantot amerikāņu zinātnieka Tomasa Satija (*Thomas Saaty*) hierarhiju analīzes metodi (*The Analytic Hierarchy Process – AHP*), ar kuras palīdzību eksperti var izvēlēties teritorijas, uzņēmuma vai kādas citas struktūras virzības scenāriju. Arī EKOSOC–LV strādā ar *AHP*. Metodes ietvaros ir izveidots modelis ar vairākiem reģionu attīstības scenārijiem – viedā pārvalde (pašvaldību attīstība, sadarbība, pašvaldības kā līdera loma), viedie resursi (dabas un vides resursu maksimāli laba izmantošana), viedie iedzīvotāji (cilvēka lomas,

viņa zināšanu nozīmes pastiprināšana, nevalstisko organizāciju darbības attīstīšana), viedā ekonomika (zināšanās balstītās ražošanas un pakalpojumu segmenta palielināšana), attiecīgi ietekmīgajiem spēkiem esot iedzīvotājiem, pašvaldībām, valstij un Eiropas Savienībai. Reģionā tiek izvēlēti 5 eksperti, kuriem ir speciāla programma un kuru vērtējums tiek pārbaudīts ar statistikas metodēm.

Turpinājums – 4.lpp.

Turpinājums no 2.lpp.

- Latvijas augstākās izglītības tēla apdraudējums – jo studenti, kas ir ieguvuši pievienotās augstskolas diplomu, pēc laika izrādās neesošas augstskolas absolventi, apzina, ka tas var notikt jebkurā augstskolā atbaida potenciālos studentus;
 - personāla zaudējums – jebkurš skandāls vai sliktas ziņas par augstskolas kvalitāti atbaida izglīto personālu;
 - zaudējumi studējošajiem, studiju sadārdzināšana, problēmas pabeigt studijas;
 - abās pusēs zūd „kvalitātes kultūra”, fiziska apvienošana var nebūt veiksmīga, jo katras augstskolas institucionālā kultūra saglabājas sadalīta;
 - neapmierinātība sabiedrībā – sliktā saziņa ar sabiedrību var radīt neizpratni par notiekošo un protestus;
 - mazāka konkurence vai vispār likvidēta konkurence – ne-rosina uzlabot kvalitāti, kvalitāte var pat pazemināties;
 - nišu izglītības virzienu izžūšana.
- Ja apvienošana notiek ar vienas augstskolas likvidāciju, strauji un nesagatavoti, iestājas papildus riski:
- normatīvais regulējums neatbilst faktiskajām darbībām, un tas rada protestus un juridiskus sarežģījumus;
 - personāla atlases konkursos pievienotās augstskolas pārsniedzēju iespējas tikt ievēlētiem var ietekmēt subjektīvi faktori, kad priekšroka tiek dota pievienojošās augstskolas personālam;
 - zūd specializācija, kuru izkopusi likvidētā augstskola;
 - abās pusēs zūd tradīcijas un kolektīva kopības sajūta (lokālpatriotisms), kas motivē kvalitāti un progresu, un ir jāpaiet laikam, lai to atjaunotu;
 - ja apvienošana vai likvidācija nav labi izplānota, var rasties situācija, ka netiks sagatavoti vajadzīgi speciālisti.

Vai augstākās izglītības institūciju apvienošanai ir iero-bežojumi?

Apvienošanas kā administratīvi vadītu procesu kavē pārāk liela augstskolu autonomija.

Apvienošanās gadījumā ir jāievēro abu augstskolu uzdevumi un iespēja tos apvienot vienā.

Lielām reformām šobrīd nav labs laiks, jo ir nobriedis un izejas vērtību pārvērtēšanas laiks, sabiedrība ir satraukta un nelabprāt pieņem pārmaiņas.

Vai augstākās izglītības kvalitātes un attīstības nosacījumi ir apvienošanās, vai citi faktori?

Somijas Aalto universitātes piemērs liecina, ka pat labi izplānota augstāko izglītības iestāžu apvienošanās var nedot gaidītos rezultātus.

Latvijas augstākās izglītības sistēma uzrāda progresu arī bez administratīvi regulētās struktūras reformām.

Augstākās izglītības kvalitāti un prestiža paaugstināšanos no darba devēju puses sekmēs studiju programmu konsolidācija, iekļaujot normatīvajos aktos skaidrus kritērijus elastīgu divu un/vai vairāku kvalifikāciju piešķiršanai vienā studiju programmā.

Nevis monopols, bet konkurence veicina kvalitātes pieaugumu, apvienošana darbojas pretējā virzienā.

Kādi ir nosacījumi, lai apvienošanās būtu veiksmīga

Katrs augstākās izglītības iestāžu apvienošanas gadījums ir jāvērtē individuāli.

Katras reorganizējamās augstskolas produkts, tā nozīme sabiedrībā un radīšanas ekonomiskie aspekti ir rūpīgi jāanalizē.

Sekmīgas apvienošanās nosacījumi:

- skaidra izpratne par augstākās izglītības un veikto pārveidojumu mērķiem, stratēģiju un metodi, kas balstās uz iepriekšējās pieredzes objektīvu izvērtējumu;
- objektīvs un kvalitatīvs reformu plāns, balstīts uz analīzi un pamatojumu;
- skaidri zināmi un savlaicīgi paziņoti izmaiņu nosacījumi un risinājumu izvēles kritēriji;
- pietiekams (parasti liels) finansējums pāveidošanas procesam un pirmajiem darbības gadiem pēc pārveidošanas;
- procedūras izvēle un iesaistīto pušu līdzdalība;
- labvēlīga vide: sakārtots normatīvais regulējums un kvalitātes standarts;
- labvēlīga (nevis nievājoša) attieksme pret apvienošanā iesaistītajām augstskolām;
- laba saziņa ar iesaistītajām pusēm;
- savlaicīga diskusija ar iesaistītajām pusēm pirms lēmumu pieņemšanas;
- konsolidācijas idejai jānāk no iesaistītajām pusēm;
- morāla un materiāla kompensācija zaudētājiem (atlaistajiem pedagogiem, studentiem, kuru rokās ir neesošas augstskolas diplomu);
- apvienošana likvidējot nav atbalstāms veids, jo nenotiek resursu konsolidēšana.

Kādu apvienošanai alternatīvu politiku var izmantot mērķa sasniegšanai?

- Eksperti ieteica:
- veidot specializētu augstskolu tīklu ar sociālo zinātņu studiju virzienu (programmām) visās augstskolās;
 - sistēmas stabilizācijai – valsts budžeta finansējums augstākai izglītībai;
 - uzlabot sistēmas koordināciju – izveidot Augstākās izglītības un zinātnes ministriju;
 - uzlabot sistēmas finansēšanu – visas ministrijas piedalās augstākās izglītības finansēšanā;
 - augstākās izglītības un zinātnes kvalitātes uzlabošanai –

veidot doktorantūras skolas;

- studentu skaita papildināšanai – sekmēt ārvalstu studentu studijas Latvijas augstskolās;
- uzlabot studiju kvalitātes standartu;
- nodrošināt normatīvo regulējumu, kas stiprina saiti starp augstāko izglītību un darba tirgu, nostiprina augstākās izglītības lomu darba tirgus veidošanā.

Noslēgums

IZM valsts sekretāres vietniece Agrita Kiopa isā uzrunā izskaidroja IZM viedokli izglītības attīstības jomā. IZM strādā pie jauna virziena – kompetenču izglītības satura veidošanas. A. Kiopa arī centās izskaidrot ministrijas mērķus, pārveidojot RPIVA. Viņa teica, ka IZM vērtē skolotāju izglītību kā svarīgu jomu, tāpēc vēlas mobilizēt resursus labākai izglītības kvalitātei. A. Kiopa atzina, ka, iespējams, komunikācija nav bijusi laba, bet nepieņemama, ka izvēlētais laiks nav labs, jo ir pieejams Eiropas Struktūrfondu finansējums. Ir iespējams ar kopīgiem spēkiem radīt izcilu skolotāju sagatavošanas skolu.

A. Kiopa uzskatīja, ka pētniecībai ir jābūt kopā ar izglītību, jo bez pētniecības nevar panākt labu izglītības kvalitāti, tāpēc nepieņemama ekspertu vērtējumam, ka augstskolu uzdevumi nav pareizi izprasti.

A. Kiopa minēja, ka zinātnes finansēšana ir uzlabojusies, ir atvērta jaunas valsts pētījumu programmas humanitārajās un sociālajās zinātnēs, kurās iekļauta arī izglītības pētniecības programma.

Kopējais secinājums

Pārmaiņām augstākajā izglītībā ir jābūt bez kampaņām, bez politiskas ieinteresētības, sekojot jau sarakstītajam vadlīnijām un programmām. Pirms ķerties pie administratīvām reformām, ir jāizmanto visas iespējas ietekmēt visu augstākās izglītības sistēmu (ne tikai valsts augstākās izglītības institūciju tīklu) pēc vienādiem nosacījumiem, izmantojot valsts rīcībā esošos instrumentus: normatīvo regulējumu, kvalitātes prasības un finansējumu.

Veicot administratīvas reformas, katrs izglītības institūciju pārveidošanas gadījums ir jāvērtē individuāli. Apvienojot, pievienojot vai likvidējot, pirmkārt ir jāvadās pēc augstskolā sniegto studiju virziena (specializācijas) nepieciešamības speciālistu sagatavošanai, programmu kvalitātes un absolventu iekļaušanās darba tirgū. Pirms lēmuma pieņemšanas par augstskolu pārveidošanu, rūpīgi jāiepazīstas ar likvidējamās augstskolas studiju programmām, un jāapsver vajadzību un iespējas iekļaut tās apvienotajā institūcijā, nezaudējot iekoptus un sabiedrībai nepieciešamus studiju virzienus.

Slēdzienu sagatavoja LZA HSN priekšsēdētāja, akadēmiķe **Dr.oec. Raita Karnīte**

Ekonomikas vingruma pamatā daudzveidība

Turpinājums no 3.lpp.

Viņi salīdzina faktorus, izvēlas dominantes un nonāk līdz vienam scenārijam. Kā redzams attēlā, Vidzemē dominē viedā pārvalde, kas nozīmē akcentu uz pašvaldības kvalitāti un tās kā līdera lomu teritorijas attīstībā. Pašlaik strādājam pie attīstības modeļa visai valstij.

Produktivitāte, kultūrmantojuma saglabāšana un citi izaicinājumi

Vidzemes forumā uzstājās arī ar LZA līdzdalību dibinātās Latvijas Ūdeņraža asociācijas pārstāvis Aivars Starikovs, izvirzot jautājumu, vai Vidzemē ir iespējamas inovācijas transporta nozarē, un sekojošajā panelīdiskusijā tam bija tūlītēja atgriezeniskā saite. SIA "VTU Valmiera" valdes priekšsēdētājs Oskars Spurdziņš, arī ViA Konventa priekšsēdētājs, nenoliedzot bezmiešu sportu, un ergoefektīvākus un videi draudzīgākus risinājumus, sliecās prognozēt, ka reālāka vispirms varētu būt ar dīzeļdegvielu un periodiski ar elektroenerģiju darbināmo hibridautobusus, kuriem arī vēl nepieciešami izmēģinājumi, kursēšana, nevis dārgais ūdeņraža transports. Tā vismaz pagaidām, bet, kas zina, kā būs pēc gadiem desmit.

LPS vecākais padomnieks Māris Pūķis aktualizēja, ka iespējami lielāka darbavietu skaita koncepciju nomaina – prasība pēc lielākas produktivitātes! Uzņēmējam tas nozīmē augstāku peļņu uz vienu darbinieku, valstij lielākus nodokļus, bet pašam darbiniekam – prāvāku pensiju. Darba algas pieaugums ir ļoti būtisks saistībā ar pensijām. Tāpēc svarīgs ir produktīvu inovatīvo uzņēmumu daudzums. Zemnieku saimniecības "Mazlauri", kas specializējas piena lopkopībā, saimnieks Māris Rehtšprehers gan par pensiju nedomājot, siera palīgražotni izveidojis, jo nemitīgi griboties radīt kaut ko jaunu. Produktivitāte acimredzami ir attiecināma uz šādu saimniecību, kur apjomīgu zināšanu ietilpīgu darbu paveic daži cilvēki.

Kaspars Osis (ViA Zināšanu un tehnoloģiju centrs) rosināja, ka jau izglītības iestādē ir jāierada veids, kā strādāt, lai radītu zināšanās balstītu produktu, turklāt prasmēm ir jāiet laikam līdzi, cilvēkam jāprot pielāgoties. O. Spārtis pauda viedokli, ka skolēnu vilkmei pie tehnoloģijām, zinātnes sasniegumiem un zināšanās balstītas uzņēmējdarbības arī Latvijā noderētu īgauru zinātnes centram "AHHA" līdzīga mācību vieta, kas būtu paliekošāks ieguvums no Latvijas simtgadei atvēlēto līdzekļu tērēšanas nekā tikai svētku pasākumu apmeklēšana. Pozitīvi, ka ar Ministru kabineta atbalstu 2014. gadā izveidota Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskā padome starpresoru sadarbībai pētniecības, tehnoloģiju attīstības, inovācijas politikas īstenošanā un viedās specializācijas stratēģijas ieviešanai, citiem vārdiem, lai zinātnes rezultātus iekļautu tautsaimniecības stratēģijā un plānošanā. Bet attīstoties ar modernu tehnoloģiju palīdzību apsaimniekotām 3000 hektāru saimniecībām, turklāt vairākām līdzās, rodas liels izaicinājums kultūrmantojuma saglabāšanai laukos – kā ar baznīcu, skolu, doktorātu?

Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzējs Ziemeļvidzemes reģionā organizācijas "ZAAO" pārstāvis Ģirts Kuplais pievērsa uzmanību tam, ka dabas resursu nodoklis gada laikā ir divkārošies un tas neizbēgami celsies vēl, jo, lai izpildītu ES Direktīvu par atkritumu poligoniem un Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu līdz 2020. gadam, ir nepieciešamas miljonu vērtas investīcijas tehnoloģijās. Igaunijā un Lietuvā atkritumus jau dedzina un no tā iegūst siltumenerģiju, Latvijā vēl ne. Šis jautājums prasa valstisku risinājumu. Tāpat kā atbalsts uzņēmējiem, jo, kā uzsvēra Māris Pūķis, tā nav, ka visu risina brīvais tirgus, ka jebkura konkurence ir laba un jebkurš protekcionisms – slikts.

Zinātniskās darbības izaugsme ViA

ViA 34 pētnieki, tai skaitā kupls jauno pētnieku, maģistrantu un doktorantu pulks – 19 – ir pārstāvēti EKOSOC–LV visu lielo bloku – vide, sabiedrība, ekonomika – projekts, kas noteikti skaidrojams ar pedējos gados ievērojami aktivizējušos zinātnisko darbību augstskolā. Arī forumā augstskola drosmīgi prezentēja savas iestādes un ieceres, un, kā teica ViA rektors Gatis Krūmiņš: "Runājam atklāti, diskutējam un stiprinām sevi".

Augstskola ir ieguvusi zinātniskās institūcijas statusu, iekļūstot reģistrā. ViA ir integrēti 2 zinātniskie institūti, līdz ar to ir izpildīts kritērijs, ka pusei docētāju jābūt ar doktora zinātnisko grādu. Tas rezultējas ar zinātnes bāzes finansējuma saņemšanu. Vēl struktūrfondu resursu piesaiste, Valmieras pašvaldības atbalsts, un ir līdzekļi ne tikai infrastruktūrai, bet arī zinātniskās un akadēmiskās darbības stiprināšanai. Par zinātnisku publikāciju starptautiski atzītājus datu bāzēs darba samaksas nolikumā paredzēta atlīdzība pat 1500.00 EUR.

ViA pētniecībai ir raksturīga starpdisciplināritāte. Pastāv tādi virzieni kā – tautsaimniecības viedās tehnoloģijas un ekobūves, virtuālās realitātes tehnoloģijas un vizualizācija, e–studiju pārvaldība un tehnoloģijas, ilgtspējīga tautsaimniecība un zināšanu sabiedrība u.c., ar kuriem foruma dalībniekus iepazīstināja ViA docētāji. Tāpat informēja par pētījumiem ar tautsaimnieciskā pienesumu, piemēram, par dalīto ekonomiku tūrisma nozarē un pierādītu 20% lielāku Latvijā iebraukušo ceļotāju skaitu nekā uzrādīts oficiālajos statistikas datos; par izstrādātām tehnoloģijām, kas aizvedušas līdz sadarbībai ar industriju, piemēram, virtuālās realitātes tehnoloģijas.

Zinātne attaisno, ja Latvijā daudz lielākā mērā tiktu pieņemti izpētē balstīti ne vien politiski lēmumi, ja ar zinātni rēķinātos tautsaimniecības procesos, tad arī ekonomikas vingrumam būtu lielāka iespēja realizēties.

LZA Senātā

Turpinājums no 1.lpp.

LZA prezidents O. Spārtis un LZA viceprezidents, vienlaikus arī biedrības BIRTI Padomes priekšsēdētājs, Andrejs Ērglis iepazīstināja klātesošos ar 14. februārī starp LZA un BIRTI noslēgto sadarbības līgumu. Abi izteica pārliecību, ka šis līgums dos gan praktisku labumu, palīdzot satikties zinātniekiem un ražotājiem, gan uzlabos LZA kā nozīmīga sadarbības partnera tēlu.

Pilns sadarbības līguma teksts tiks publicēts LZA Gadagrāmatā, kas tuvākajās dienās nonāks tipogrāfijā. Par šo jautājumu ziņoja LZA ģenerālsēdētājs Andrejs Siliņš. Viņš pateicās LZA nodaļu zinātniskajam sekretārem un Senāta sekretārei par operatīvu un godprātīgu darbu apjomīgās (312 lpp.) grāmatas sagatavošanā. LZA ģenerālsēdētājs sniedza ieskatu par akadēmijas būtiskākajiem darbības virzieniem un paveikto pagājušajā gadā.

LZA ārlietu sekretārs Tālav Jundzis iepazīstināja senatorus ar normatīvajiem aktiem – Nolikumu par jauno locekļu vēlēšanu un Nolikumu par LZA goda doktoru vēlēšanām, kas šobrīd tiek pārstrādāti atbilstoši spēkā esošajiem LZA Statūtiem. Viņš informēja, ka notiek darbs pie LZP ieteikumu iestrādāšanas Ētikas kodeksā un izdevuma "LZA Vēstis" nolikuma sagatavošanas.

Senāta nākamā sēde plānota 2017. gada 11. aprīlī.

I. Boldāne–Zeļenkova

Aizstāvēšana

2016. gada 29. martā plkst. 15.00 LU Atomfizikas un spektroskopijas institūtā, Šķūņa ielā 4, 4. stāva auditorijā, LU Fizikas zinātnes nozares specializētās promocijas padomes atklātā sēdē

NATAĻJA ZORINA

aizstāvēs promocijas darbu **"Spektrālīniju profilu analīze zematēratūras plazmā, risinot apgrīezto nekorektu problēmu"** fizikas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr. phys.* Rīta Veilande (LU ASI); *Dr. habil. phys.* Andris Ozols (RTU); *Dr. phys.* Natalya Denisova (Teorētiskās un lietišķās mehānikas institūts, Novosibirskā, Krievijā).

Ar promocijas darbu var iepazīties LU bibliotēkā un LU Fizikas un matemātikas fakultātē F210. telpā.

**

2017. gada 5. aprīlī plkst. 12.00 Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijā Rīgā, Imantas 7. līnijā 1, 217. auditorijā notiks RPIVA Pedagoģijas promocijas padomes atklātā sēde, kurā

RENĀTE KALNIŅA

aizstāvēs promocijas darbu **"Pētnieciskās prasmes pilnveidošanās ķīmijas mācīšanās procesā jūrniecības izglītībā"** pedagoģijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai augstskolas pedagoģijas apakšnozarē.

Darba recenzenti: *Dr. habil. paed.* Ausma Špona (Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija); *Dr. paed.* Irēna Katane (Latvijas Lauksaimniecības universitāte); *Dr. paed.* Jānis Kapenieks (Rīgas Tehniskā universitāte).

Ar promocijas darbu var iepazīties Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas bibliotēkā, Rīgā, Imantas 7. līnija 1, kā arī elektroniski RPIVA mājaslapā www.rpiva.lv.

**

2017. gada 5. aprīlī plkst. 15.00 Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijā Rīgā, Imantas 7. līnijā 1, 217. auditorijā notiks RPIVA Pedagoģijas promocijas padomes atklātā sēde, kurā

STEFANS FĒLIKSS JANS LIPOVSKIS

aizstāvēs promocijas darbu **"Pašregulācijas pilnveidošanās pedagoģiskie līdzekļi pašorganizējošās IT grupās"** pedagoģijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai pieaugušo pedagoģijas apakšnozarē.

Darba recenzenti: *Dr. paed.* Inese Jurgena (Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija); *Dr. habil. paed.* Irina Maslo (Latvijas Universitāte); *Dr. phys.* Atis Kapenieks (Rīgas Tehniskā universitāte).

Ar promocijas darbu var iepazīties Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas bibliotēkā, Rīgā, Imantas 7. līnija 1, kā arī elektroniski RPIVA mājaslapā www.rpiva.lv.

**

2017. gada 7. aprīlī plkst. 14.00 Latvijas Universitātes Dabaszinību akadēmiskajā centrā, Jelgavas ielā 1, Latvijas Universitātes Medicīnas, farmācijas un bioloģijas nozaru promocijas padomes atklātā sēdē

JANA NAMNIECE

aizstāvēs promocijas darbu **"Lunasīna izplatība graudaugu šķirnes un līnijās un farmakoloģiskais raksturojums"** farmācijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr. habil. biol.* Nikolajs Sjakste (LU); *Dr. pharm.* Inga Urtāne (RSU); *Dr. habil. pharm.* Vitalis Briedis (Lietuvas Veselības zinātņu universitāte, Lietuva).

Ar promocijas darbu var iepazīties LU bibliotēkā, Rīgā, Raiņa bulvārī 19.

**

2017. gada 7. aprīlī plkst. 14.00 Latvijas Universitātes Dabaszinību akadēmiskajā centrā, Jelgavas ielā 1, Latvijas Universitātes Medicīnas, farmācijas un bioloģijas nozaru promocijas padomes atklātā sēdē

MĀRTIŅŠ RUCIŅŠ

aizstāvēs promocijas darbu **"Farmakoforas grupas saturošu 1,4-dihidropiridīna atvasinājumu dizains un to farmakoloģiskās darbības spektra noteikšana"** farmācijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr. habil. biol.* Nikolajs Sjakste (LU); *Dr. chem.* Māra Jure (Rīgas Tehniskā universitāte); *Dr. Saulius Grigalevičius* (Kauņas Tehnoloģiskā universitāte, Lietuva).

Ar promocijas darbu var iepazīties LU bibliotēkā, Rīgā, Raiņa bulvārī 19.

**

2016. gada 7. aprīlī plkst. 14.00 LU Cietvielu fizikas institūtā, Ķengaraga ielā 2, 2. stāva zālē, LU Fizikas zinātnes nozares specializētās promocijas padomes atklātā sēdē

LIĀNA ŠIRMANE

aizstāvēs promocijas darbu **"Nanostrukturētu komplekso oksīdu lumīniforu vakuuma ultravioletās ierosmes spektroskopija"** fizikas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr. phys.* Anatolijs Šarakovskis (LU CFI); *Dr. sc.*, Svetlana Zazubovich (Tartu Universitāte, Igaunija); *PhD* Lastusaari Mika (Turku Universitāte, Somija).

Ar promocijas darbu var iepazīties LU bibliotēkā un LU Fizikas un matemātikas fakultātē F210. telpā.

**

2017. gada 10. aprīlī plkst. 15.00 Latvijas Universitātes Mazajā aulā, Raiņa bulvārī 19, Latvijas Universitātes Medicīnas, farmācijas un bioloģijas nozaru promocijas padomes atklātā sēdē

Izdevuma "Zinātnes Vēstnesis" lasītāju aptaujas rezultāti

2017. gada 23. janvārī laikraksta "Zinātnes Vēstnesis" redaklēģija vērsās pie lasītājiem ar lūgumu piedalīties aptaujā, kuras mērķis bija apzināt izdevuma mērķauditoriju un iespējas uzlabot tā saturu. Šajā nolūkā tika izplatītas 1000 anketas, aptaujas lapas bija pieejamas arī izdevuma elektroniskajā versijā LZA mājaslapā. **Izsakot lielu pateicību visiem atsaucīgajiem lasītājiem**, nākas secināt, ka saņemto aizpildīto anketu nepietiekamā skaita dēļ, aptaujas rezultāti uzskatāmi vien par noteiktas tendences uzrādošiem. Par būtiskāko anketēšanas ieguvumu uzskatāms izdevuma satura izvērtējums un ieteikumi tā uzlabošanai.

Apkopotie aptaujas rezultāti rāda, ka "Zinātnes Vēstnesis" vislielāko uzmanību piesaista informācija par: promocijas darbu aizstāvēšanu (90,2%), LZA, LZS un LZP lēmumiem (82,9%), pasākumiem LZA (80,5%) un notikumiem LZA nodaļās (70,7%). 78% aptaujas dalībnieku atzīmēja, ka izdevums kļūtu saistošāks, ja tajā ietvertu zinātnieku viedokli par sabiedrībā aktuālām problēmām. Pēc respondentu domām, pienesumu laikraksta saturam sniegtu rubrika "Zinātnieki joko", garu rakstu izskaušana un īsākas, kodolīgākas informācijas ievietošana, kā arī intervijas ar atzītiem zinātniekiem par dzīves vērtībām un zinātnes izaicinājumiem. Starp ieteikumiem bija arī aicinājums veidot avīzes saturu tā, lai "Zinātnes Vēstnesis" "būtu Latvijas zinātniskās sabiedrības tribīne, domnīca".

Izdevuma "Zinātnes Vēstnesis" redaklēģija

JĀNIS ŠAVLOVSKIS

aizstāvēs promocijas darbu **"Morfoloģiskās izmaiņas vēdera aortas aneirismas proksimālā kaklīnā pēc vēdera aortas infrenālās aneirismas endovaskulārās ārstēšanas ar balondilatējamā aneirismas maisā fiksēto stenta protezi"** medicīnas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr. med.* Maija Radziņa (LU); *Dr. med.* Pēteris Priedītis (Rīgas Straidņa universitāte); *Dr. med.* Hubert Schelzig (Diseldorfas Universitāte, Vācija).

Ar promocijas darbu var iepazīties LU bibliotēkā, Rīgā, Raiņa bulvārī 19.

**

2017. gada 12. aprīlī plkst. 11.00 Latvijas Lauksaimniecības universitātes Pārtikas tehnoloģijas fakultātes 216. auditorijā, Jelgavā, Rīgas ielā 22, notiks LLU Pārtikas zinātnes nozares promocijas padomes atklātā sēde, kurā

ALEKSANDRS KOVAĻČUKS

aizstāvēs promocijas darbu **"Vistu olu eļļas ieguve un kvalitāte"** inženierzinātņu doktora grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr. habil. sc. ing.* Imants Atis Skrupskis (LLU); *Dr. chem.* Ida Jākobsone (LU); *Dr. sc. ing.* Liga Skudra (LLU).

Ar promocijas darbu var iepazīties LLU Fundamentālajā bibliotēkā Jelgavā, Lielā ielā 2 un mājaslapā http://lufb.llu.lv/promoc_darbi.html.

**

2017. gada 12. aprīlī plkst. 13.00 Latvijas Lauksaimniecības universitātes Pārtikas tehnoloģijas fakultātes 216. auditorijā, Jelgavā, Rīgas ielā 22, notiks LLU Pārtikas zinātnes nozares promocijas padomes atklātā sēde, kurā

ASNATE KIRSE

aizstāvēs promocijas darbu **"Progresīvu apstrādes paņēmieni ietekme uz pākšaugu pastēšu kvalitāti uzglabāšanas laikā"** inženierzinātņu doktora grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr. habil. sc. ing.* Lija Dukaļska (LZP eksperte); *Dr. habil. sc. ing.* Pēteris Rivža (LLU); *Dr. chem.* Dace Šantare (Centrālās finanšu un līgumu aģentūras Juridiskā nodrošinājuma un projektu atlases departamenta Izglītības, zinātnes un cilvēkresursu attīstības projektu atlases nodaļa).

Ar promocijas darbu var iepazīties LLU Fundamentālajā bibliotēkā Jelgavā, Lielā ielā 2 un internetā http://lufb.llu.lv/promoc_darbi.html.

**

2017. gada 21. aprīlī plkst. 10.00 LU Vadībzinātnes un Demogrāfijas promocijas padomes atklātā sēdē Rīgā, Aspazijas bulv. 5, 322. auditorijā promocijas darbu doktora zinātniskā grāda iegūšanai vadībzinātnes nozarē sabiedrības vadības apakšnozarē (*Dr. sc. admin.*) aizstāvēs

OLGA STARINECA.

Promocijas darba temats – **"Holistiskā pieeja cilvēkresursu atlasei valsts pārvaldes organizācijās Latvijā"**.

Recenzenti: *Dr. oec.* B. Sloka (LU); *Dr. oec.* K. Didenko (RTU); *Dr. oec.* L. Šimanskiene (Klaipēdas Universitāte, Lietuva).

Ar promocijas darbu var iepazīties LU bibliotēkā Raiņa bulvārī 19.

**

2017. gada 21. aprīlī plkst. 12.00 LU Vadībzinātnes un Demogrāfijas promocijas padomes atklātā sēdē Rīgā, Aspazijas bulv. 5, 322. auditorijā promocijas darbu doktora zinātniskā grāda iegūšanai vadībzinātnes nozarē sabiedrības vadības apakšnozarē (*Dr. sc. admin.*) aizstāvēs

INĀRA DUNDURE.

Promocijas darba temats – **"Nosacīto noteikto iemaksu (NDC) vecuma pensiju shēmas pilnveidošana vecuma pensiju ilgtspējas nodrošināšanai"**.

Recenzenti: *Dr. oec.* T. Volkova (BA); *Dr. oec.* K. Didenko (RTU); *Dr. oec.* A. Vilciņa (LLU).

Ar promocijas darbu var iepazīties LU bibliotēkā Raiņa bulvārī 19.

**

2017. gada 3. maijā plkst. 11.00 Latvijas Lauksaimniecības universitātes Pedagoģijas promocijas padomes atklātā sēdē Jelgavā, J. Čakstes bulv. 5 LLU Tehniskās fakultātes Izglītības un mājsaimniecības institūtā 502. auditorijā

ANITA RĀCENE

aizstāvēs promocijas darbu **"Karjeras attīstība sievietēm profesionālās krīzes situācijās mūžizglītības kontekstā"** pedagoģijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr. paed.* Zenta Anspoka (RPIVA); *Dr. paed.* Ilze Miķelsone (LiepU); *Dr. paed.* Gunārs Strods (RTA).

Ar promocijas darbu var iepazīties LLU Fundamentālajā bibliotēkā Jelgavā, Lielā ielā 2 un internetā http://lufb.llu.lv/promoc_darbi.html.

**

Liepājas Universitātes valodniecības zinātņu nozares promocijas padome 2017. gada 3. martā piešķirā **BAIBA KAČANOVAI** filoloģijas doktora (*Dr. philol.*) zinātnisko grādu valodniecības nozares lietišķās valodniecības apakšnozarē. Balsošanas rezultāti: par – 10, pret – nav, nederīgi biļeteni – 0.

**

Liepājas Universitātes pedagoģijas zinātņu nozares promocijas padome 2017. gada 3. martā piešķirā **GUNTAI BĒTAI** pedagoģijas doktora (*Dr. paed.*) zinātnisko grādu pedagoģijas nozares pieaugušo pedagoģijas apakšnozarē. Balsošanas rezultāti: par – 8, pret – nav, nederīgi biļeteni – 0.

Redaktore Ilze Boldāne–Zeļenkova

"Zinātnes Vēstnesis"

Laikraksts iznāk kopš 1989. gada.

Reģistrācijas apliecība nr. 75.

Izdevējs: Latvijas Zinātņu akadēmija, Latvijas Zinātnes padome, Latvijas Zinātnieku savienība.

"Science Bulletin" Association of Latvian Scientists.

"Zinātnes Vēstnesis" redakcijas padome:

akadēmiķis Tālav Jundzis (vadītājs), akadēmiķi Raita Karnīte, Baiba Rivža, Andris Ozols, korespondētājoceklis Pēteris Trapencieris, *Dr. chem.* Alma Edžiņa un LZA sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Stengrevica.

Redakcija: Rīgā, Akadēmijas laukumā 1.

Tālr. 67212706, 67225361, 26593299, fakss 67821153.

E pasts: zinatnes.vestnesis@lza.lv

<http://www.lza.lv>

Indekss 77165.

Iespiests: SIA Zemgus LB